

*Книжкова віртуальна виставка із
серії Гетьмани України.*

*«Іван Мазепа – національний герой чи
зрадник свого народу?..»*

Іван Степанович Мазепа – геніальний політик, стратег і воїн. Різноманітна природна обдарованість поєднувалася в ньому з високою освіченістю. Він учився в Києво-Могилянській академії і в Падуанському університеті, відвідав кілька європейських країн, міг порозумітися з багатьма співрозмовниками, оскільки володів вісьмома мовами. Історична ерудиція Івана Мазепи викликала захоплення тих державних і військових діячів, із якими він спілкувався. Він був знавцем літератури, власником найкращої в Україні великої і цінної бібліотеки з інкунабулами, старовинними рукописами, раритетними виданнями на багатьох мовах.

Цей неординарний чоловік мав всього одну, але велику мету – досягти єдності та незалежності для України. У зв'язку з цим, на початку свого правління він почав розвивати духовні та культурні цінності свого народу, за допомогою побудови великої кількості церков і освітніх закладів. Сприяв також розвитку Лаври – як головного центру протистояння пануванню Російської імперії. І зберіг козацьку Січ – джерело військової сили своєї країни.

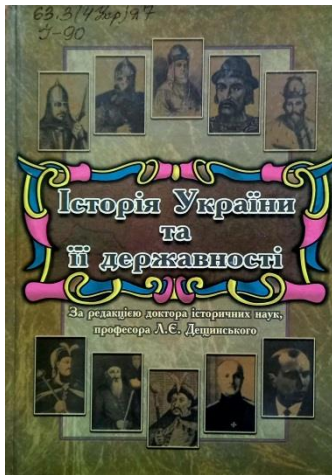
У старих підручниках ми стикаємося з тим, що його ім'я часто полито брудом, а в сучасних українських посібниках і до цих пір не було внесено істотних змін щодо даного питання. Ким же була насправді ця людина? Де правда і в чому полягає гра великих умів минулого? <https://uamodna.com/articles/zagadka-mazepy-zovsim-insha-istoriya/>

Хрест Івана Мазепи — державна нагорода України

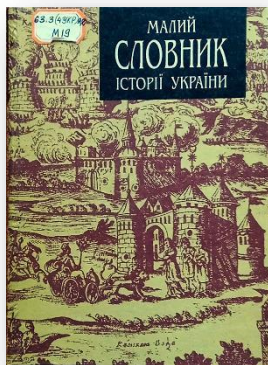
Печатка Війська Запорозького часів гетьманства Івана Мазепи, 1708 – 1714 рр. Знаходиться в Москві

**63.3(4УКР)я7
I-90**

Історія України та її державності [Текст]
: навч. посіб. / І. Є. Дещинський, І. О. Гаврилів,
Р. Д. Зінкевич та ін. ; ред. Л. Є. Дещинський. -
3-тє вид., перероб. і доп. - Львів : Бескид Біт,
2005. - 368 с. - ISBN 966-8450-16-7

Навчальний посібник за змістом навчального матеріалу відповідає базовому курсу кафедри історії України, науки і техніки «Історія України та її державності» і рекомендований Міністерством освіти і науки України. Нову сторінку в історії українського народу відкриває правління гетьмана Івана Степановича Мазепи (глава 3, стор.127).

**63.3(4УКР)я2
M19**

Малий словник історії України [Текст]
/ редкол.: В. А. Смолій, С. В. Кульчицький, О.
Майборода та ін. - Київ : Либідь, 1997. - 464 с.

У словнику в стислій та доступній формі подано основні відомості з історії України від найдавніших часів до сьогодення. Міститься інформація з археології, демографії, економіки, політології, історії культури тощо, наведено біографічні дані багатьох історичних діячів. В цьому словнику розміщено нарис про життєдіяльність І.Мазепи відомого історика Валерія Смолія. Для науковців, викладачів, студентів, школярів, широкого читацького загалу.

67.2(4УКР)я7

М89

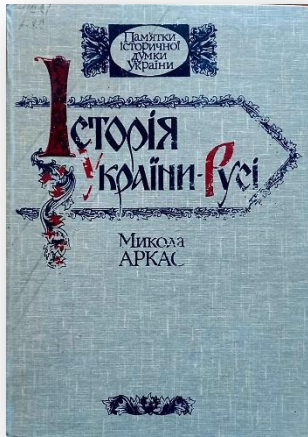
Музиченко, П. П.

Історія держави і права України

[Текст] : навч. посіб. / П. П. Музиченко. - 2-ге вид., випр. і доп. - Київ : Знання : КОО, 2000. - 662 с. - (Вища освіта ХХІ століття).

Спираючись на найновіші досягнення світової історичної думки, публікації вітчизняних та зарубіжних учених, значна частина яких тривалий час залишалась недоступною для громадян України, автору вдалося створити один із найповніших сучасних навчальних посібників з історії держави і права України. На сор.212 автор виклав свої думки про спробу І.Мазепи за допомогою шведів утворити вільну Україну. Була укладена із шведським королем угода, за якою «Україна з обох сторін Дніпра з Військом Запорізьким і народом малоросійським має бути вічними часами вільна від усякого чужого володіння» Угода гарантувала також абсолютне невтручання будь-якої держави у внутрішні справи України, недоторканість її кордонів. Але розгром шведських військ під Полтавою в 1709р. перекреслив намагання Мазепи звільнити Україну.

9(С2)

A82

Аркас, М. М.

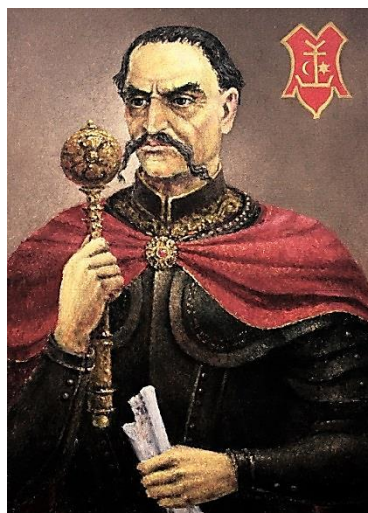
Історія України-Русі [Текст] / М. М.

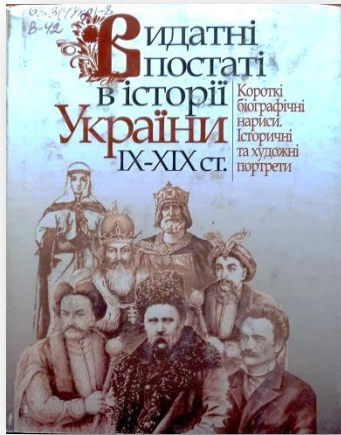
Аркас. - 2-е факс. вид. - К. : Вища шк., 1991. - 456 с. - (Пам'ятки історичної думки України). - ISBN 5-11-003931-3

Класичне історичне видання. “Історія України-Русі” визначного історика, музиканта та громадського діяча М. М. Аркаса – велика історіографічна пам’ятка початку ХХ століття. Праця була видана вперше в 1908р. в Петербурзі. Книгу написано з позиції народницького напрямку, який виходить із того, що творцем історії є народ, а не держава. Видання широко проілюстроване і містить мапи.

На стор.259 починається великий розділ, в якому Аркас виклав своє бачення історичного періоду, пов’язане з гетьманом І. Мазепою. Автор написав: «...У всякому разі, ми мусимо признати за Мазепою, що він любив свою Україну і що не його вина в тому, що замість слави визволителя свого рідного краю, залишилася про нього ганебна пам'ять навіть у своїх земляків»

Вивчення та розуміння історії України у наш час війни з російським агресором є надзвичайно актуальним. А це видання вартує того, щоб опинитися у вашій домашній бібліотеці.

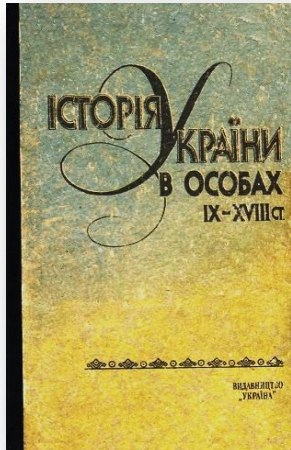
**63.3(4УКР)-8
В42**

Видатні постаті в історії України (IX—XIXст.) : Короткі біографічні нариси. Історичні та художні портрети [Текст] / В. І. Гусєв, В. П. Дрожжин, Ю. О. Калінцев [та ін.]. - Київ : Вища шк., 2002. - 360 с. - ISBN 966-642-107-0

Вміщено короткі історичні портрети громадських, політичних і культурних діячів України, починаючи від виникнення Київської Русі й до кінця XIX ст.

В історії України Мазепа – постать, навколо якої майже 3 століття гострі суперечки, схрещуються різні, часто полярні думки. Захоплення, різке неприйняття, замовчування – щонайменше такий діапазон суджень про нього. І на те є підстави. Що спонукало І.Мазепу перейти від одного правителя до іншого? Яке його місце серед українських гетьманів? Чому улюбленець Петра 1, удостоєний небувалих царських щедрот, став його заклятим ворогом?.. Для всіх, хто цікавиться історією нашої держави, учнів загальноосвітніх шкіл, гімназій, студентів.

63.3(4УКР)

I-90

Історія України в особах. IX — XVIII ст. [Текст] / В. Замлинський [та ін.]. - Київ : Україна, 1993. – 396 с.

Олег, Ольга, Ярослав Мудрий, Володимир Мономах, Данило Галицький, Северин Наливайко, Богдан Хмельницький — такий далеко не повний перелік осіб, про яких йдеться в науково-популярній книзі, — першому виданні в сучасній літературі, що висвітлює значення особи в процесі історичного розвитку України з часів її зародження й до XVIII ст.

На сторінках 327-337 розміщений нарис В.Смоля , присвячений гетьману І.Мазепі. Автор підкреслив далекоглядність гетьмана, як політика та адміністратора.

63.3(4УКР)4

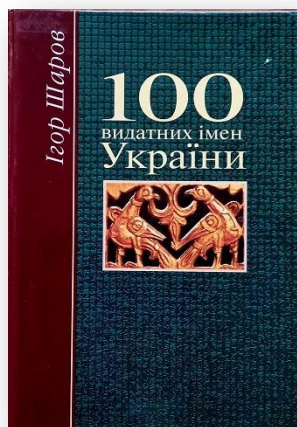
I-90

Історичні постаті України [Текст] :
історичні нариси / [упоряд. та авт. вступ. ст.
О. В. Бодирєв]. - Одеса : Маяк, 1993. - 384 с. -
ISBN 5-7760-0493-4

До збірника увійшли життєписи українських національних героїв — гетьманів Д. Вишневецького, П. Сагайдачного, Б. Хмельницького, П. Дорошенка, І. Мазепи, П. Полуботка, П. Орлика, написані відомими вітчизняними і зарубіжними письменниками й істориками.

У їхніх працях використано багаті матеріали, які зберігаються в бібліотеках та архівах Лондона, Парижа, Відня, Дрездена, Берліна, Стокгольма, Риму, Стамбула, в приватних колекціях. Вони відкривають чимало присипаних пилом забуття фактів, які дають можливість не під усталеним кутом зору поглянути на вітчизняну історію.

92.1

Ш26

Шаров, І. Ф.

100 видатних імен України [Текст] / І. Ф. Шаров. - Київ : Альтернатива, 1999. - 496 с.

Видання зорієнтовано на широкий загальний читачів. Воно просте у використанні, доступне за формою, повне за змістом, корисне за інформативною насиченістю

Умовно кожен матеріал складається зі стислого біографічного викладу, нарисового огляду життєдіяльності або ж опису певного, визначального періоду буття. Завершує образ цитатний ряд - як вислови самого героя оповіді, так і думки про нього. Все це – подає постать якнайповніше, зважаючи на обмежений обсяг для викладу.

В нарисі присвяченому Мазепі І.С., автор підкреслив, що радянська історія винесла вирок гетьману; зрадник свого народу і Росії, різко посилив феодально-кріпосницьку експлуатацію селянства, жорстоко придушував селянські повстання. І зрозуміло чому: імперія не допускала навіть будь-яких натяків про можливість існування незалежної, вільної України. Але ж щодо гетьманства Мазепи, то це була спроба, ще один крок до найзаповітнішої мети – незалежності України.

63.3(4Укр)46

РЗ1

Реєнт О. П., Коляда І.А.

Усі гетьмани України : легенди, міфи, біографії / Худож.-оформлювач А. С. Ленчик - Х. : Фоліо, 2007. – 415с. ISBN 978-966-03-4001-5

Українська гетьманська держава за роки свого існування мала 17 гетьманів. Усі вони були носіями ідеї незалежної самостійної української держави. Втіленню цієї ідеї у життя вони присвятили все своє життя, поставивши за мету вибороти звільнення українського народу від панування чужоземців. Діяти цим гетьманам довелося у найскладніших, найважчих, іноді трагічних для України історичних умовах. Петро Сагайдачний, Богдан Хмельницький, Іван Мазепа належали до тих постатей, іменами яких називають епохи. На ст.266-296 надано правдивий та об'єктивний життєпис Івана Степановича Мазепи.

Автори вважають, що про безсмертя та високість гетьмана свідчить факт, що в наступні століття «мазепинцями» часто називали національно свідомих українців, які жертвували життям за волю Батьківщини.

Марка, випущена у 1959 році Союзом Українців у Великій Британії, присвячена Гетьману України Іванові Мазепі (1689-1709).

Бібліотека Центральноукраїнського Національного Технічного Університету

Віртуальна виставка із серії «Гетьмани України.
Іван Мазепа – національний герой чи зрадник свого народу .»

Укладач: провідний фахівець абонементу учбової літератури №1
бібліотеки ЦНТУ **Мірошнікова І.О.**

Розрахована на студентів, викладачів та всіх, кому цікава історія
України, історичні постаті, які створювали цю історію.

Кількість представлених експонатів: **10 документів**

Дата укладання: **28. 10.2024**